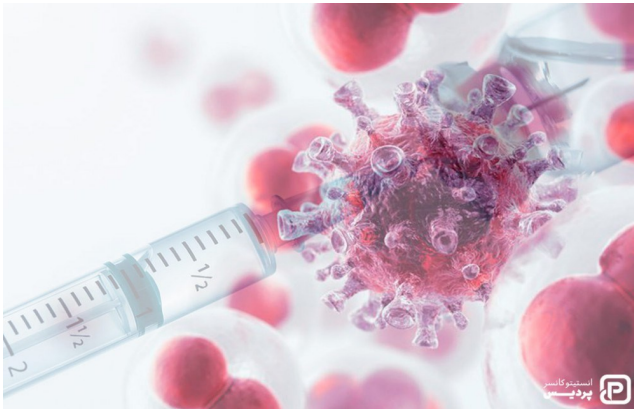

بسمه تعالی لوسمی در اطفال

کد سند: ENO-PE-08

شماره بازنگری: A

شماره بیمارستان: 081-38272970

پاییز 1403

گروه هدف: والدین/همراهان
تحت نظر: واحد آموزش به بیمار

آموزش به بیمار و خانواده

1. تطابق با بیماری و پذیرش آن اولین شرط برای شروع یک درمان موفق می باشد.
2. درمان فقط تحت نظر پزشک فوق تخصص خون اطفال قابل انجام می باشد و باید به پزشک اعتماد کامل داشت.
3. طولانی بودن دوره درمان و بستری های متعدد، عوارض آزار دهنده شیمی درمانی، هزینه های بالای درمان، ترس و نگرانی از عاقبت بیماری همگی باعث می شود که خانواده و به خصوص مادر بیمار دوره سختی را تجربه کند که داشتن ایمان قوی و امید به درمان میتواند آن را قابل تحمل کند.
4. خونریزی و تب دو عارضه خطرناک شیمی درمانی می باشد. که در این صورت حتماً باید به اورژانس مراجعه کرده و آن را با پزشک خود در میان گذاشت.
5. ریزش مو موقتی است و بعد از اتمام دوره درمان دوباره موها به حالت طبیعی برخواهد گشت. بنابراین زیاد نگران نباشید شما می توانید از کلاه گیس نیز استفاده کنید.
6. تهوع و استفراغ شایع می باشد. مصرف مایعات فراوان حتی پیش و پس از شیمی درمانی ولو جرعه جرعه نیز مهم است.
7. پس از شیمی درمانی مغز استخوان سرکوب شده و گلبول های سفید موقتاً پایین می آیند و مقاومت بدن در برابر عفونت ها کم میشود بنابراین رعایت بهداشت فردی و محیط بیمار و کاستن از اطراف ملاقات کننده حایز اهمیت است.
8. به خاطر استفاده از کورتون مصرف نمک باید محدود شود.

مغز مطمئن شود. این کار با یک سوزن بسیار نازک و بلند برای رسیدن به مایع در سطح کمری ستون فقرات انجام می شود.
عکس رادیولوژی ریه: گاهی غدد لنفی در قفسه سینه بزرگ می شوند و بر عملکرد قلب و ریه اثرات سوء می گذارند عکس ریه میتواند علائم بیماری در قفسه سینه را آشکار کند.

درمان: درمان با داروهای شیمی درمانی طبق یک برنامه تقریباً سه ساله قسمت عمده درمان را تشکیل می دهد. پرتو درمانی و پیوند مغز استخوان نیز ممکن است با نظر پزشک انجام تا ۶۵ درصد می باشد شود. میزان پاسخ به درمان در اطفال به صورت قطعی ۶۰ که برای اولین اقدام به درمان بسیار امیدوار کننده است. درصد باقیمانده نیز دست کم با درمان اتخاذ شده بهبودی نسبی ایجاد شده و تا مدت ها علائمی نخواهد داشت. شیمی درمانی داروهای نسبتاً قوی هستند که بیشتر به صورت تزریق وریدی استفاده میشوند البته گاهی به صورت خوراکی عضلانی زیر جلدی و داخل نخاعی نیز می باشند.

شیمی درمانی ابتدا به صورت فشرده و تقریباً بستری یک ماهه شروع و سپس به صورت فشرده و تقریباً بستری های کوتاه مدت ادامه می یابد و در اواخر دوره شیمی درمانی داروها بیشتر خوراکی می شوند.

عوارض شیمی درمانی

علیرغم فواید دراز مدت شیمی درمانی عوارض ناخوشایندی نیز در پی دارد که با مراقبت و حمایت های لازم تا حدودی می توان شدت آن را کاهش داد این عوارض شامل عفونت، خونریزی، تهوع، استفراغ، ریزش مو، بی اشتهاپی، زخم شدن دهان می باشد. خارج شدن دارو از رگ منجر به آسیب های گاه شدید در اندام های بدن می شود.

اگر چند سی سی از خون انسان را داخل یک لوله ننگه داریم پس از چند دقیقه به دو قسمت تقسیم می شود: پلاسما که زرد رنگ است در قسمت بالا قرار میگیرد و سلول های خونی که قرمز بوده و ته نشین میشوند و شامل گلبول قرمز گلبول های سفید و پلاکت می باشد گلبول های سفید قرمز و پلاکت ها بطور طبیعی در مغز استخوان ساخته و وارد جریان خون می شوند نقش گلبول های سفید در سیستم ایمنی و مقابله با عفونت ها است.

لوسمی چیست؟

گلبول سفید از سلول های نابالغی در مغز استخوان به نام لنفوبلاست و میلوبلاست به وجود می آید. در بیماری لوسمی لنفوبلاست و میلوبلاست به طور غیر طبیعی تکثیر یافته ولی به گلبول های سفید تبدیل نمی شوند. این سلول های نابالغ وارد جریان خون می شوند و چون فاقد عملکرد دفاعی صحیح هستند بدن به زودی دچار عفونت و تب خواهد شد و در مغز استخوان جلوی رشد سلول های طبیعی را خواهد گرفت.

انواع لوسمی :

لوسمی لنفوستیک حاد : (ALL) این نوع لوسمی ۷۵ درصد لوسمی ها را تشکیل میدهد و شایع ترین نوع سرطان در کودکان میباشد شایع ترین سن ابتلا به ALL ۲ تا ۶ سال است.

علت لوسمی چیست؟

خیلی از والدین پس از مواجهه شدن با بیماری کودک به دنبال علت آن میگردند و بعضاً احساس تقصیر و گناه می کنند واقعیت آن است که برای لوسمی علت قطعی شناخته نشده فقط یک سری عوامل خطر ساز وجود دارد. که شامل این موارد می باشد.

ژنتیک: مبتلایان به سندرم داون ۱۵ برابر بیشتر از افراد عادی به این بیماری دچار می شوند. عوامل محیطی: شامل اشعه X عفونت های ویروسی، ضعف سیستم ایمنی هر چند در ۹۰ درصد لوسمی ها این عوامل خطر ساز قابل شناسایی نیستند.

علائم لوسمی چیست؟

علائم عمومی :

تب یا تعریق شبانه ، عفونت های مکرر ، احساس ضعف و خستگی ، سردرد ، خونریزی و کبودی خونریزی لثه، لکه های ارغوانی روی پوست ، نقطه های قرمز زیر پوستی ، درد استخوان و مفاصل ، تورم غدد لنفاوی به خصوص گردن و زیر بغل ، کاهش وزن

چنین علائمی دلیل قطعی بروز لوسمی نیستند. عفونت و برخی بیماری های مفصلی نیز دارای چنین علائمی اند. اما در صورت رویت چنین علائمی باید هر چه سریع تر به پزشک مراجعه نماید.

لوسمی چگونه تشخیص داده می شود؟

وقتی فردی مشکوک به لوسمی است پزشک ممکن است پرسشهایی درباره سابقه فامیلی و فردی از بیمار بپرسد و معایناتی انجام دهد. همچنین ممکن است آزمایش خون درخواست کند که در مرحله اول همان شمارش کامل گلبولهای خونی (CBC) و بررسی مغز استخوان است.

- **معاینه بالینی:** پزشک غدد لنفاوی طحال و کبد را معاینه می کند.

- **آزمایش خون:** شمارش گلبولهای خونی (CBC) که سطح پلاکت و گلبولهای سفید را مشخص می کند. معمولاً لوسمی باعث افزایش قابل توجه گلبول های سفید می شود اما گاهی گلبولهای سفید کاهش می یابند. همچنین سطح پلاکتها و هموگلوبین معمولاً از حد طبیعی پایین تر است در این موارد لازم است آزمایش هایی برای بررسی اثر سلول های لوسمی بر روی کبد و کلیه و قلب انجام شود.

- **نمونه برداری:** پزشک مقداری از مغز استخوان را از داخل استخوان لگن یا سایر استخوانهای بزرگ جدا می کند. باتولوژیست این نمونه را زیر میکروسکوپ بررسی می نماید. این روش مطمئن ترین راهی است که می توان اطمینان یافت سلولهای سرطانی در مغز استخوان وجود دارند یا خیر.

آزمایش ژنتیک: در این روش کروموزوم های سلول های خون محیطی مغز استخوان و غدد لنفاوی بررسی می شوند. بررسی مایع مغزی نخاعی: در این روش پزشک مقداری از مایع مغزی نخاعی را جدا میکند تا از سلامت نخاع و